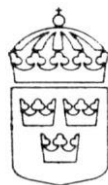

Motion till riksdagen

1987/88:Ju17

av Allan Ekström (m)

med anledning av prop. 1987/88:89 om
begränsningar i vittnesplikten

Mot.
1987/88
Ju17

Enligt nuvarande lydelse av 36 kap. 5 § andra stycket rättegångsbalken är läkare obehörig att vittna angående sådant som på grund av hans ställning förtrotts honom eller han i samband därmed *erfarit*, såvitt annat ej gäller.

I propositionen har ordet "erfarit" på två ställen utbytt mot "fått veta" utan att detta särskilt påpekats.

Antag att en person uppsöker en läkare, därför att han har ont i magen. Han berättar för läkaren om sina symptom så gott han kan. Efter ingående undersökning kan läkaren fastställa sjukdomsorsaken, som är cancer.

Vad patienten anförtrott läkaren är symptomen. Läkarens obehörighet att vittna avser följaktligen dessa symptom. Men – det är frågan – omfattar obehörigheten också läkarens upptäckt eller konstaterande av sjukdomsorsaken? Enligt gällande lydelse är svaret tveklöst ja. Det hävdvunna begreppet "erfara" – som till yttermera visso förekommer i regeringsformen (t. ex. i 2 kap. 12 §) – avser allt vad läkaren inhämtat, kommit underfund med eller på annat sätt införlivat med sitt förråd av kunskaper, oberoende av hur så skett. Det mera folkliga uttrycket "få veta" är däremot mera inskränkt. Det för osökt tanken till att man erhållit en uppgift från någon annan. Det är därför minst sagt tveklaktigt, huruvida läkarens rön ryms under begreppet "få veta". Det kan påpekas att lagtexten i den bakomliggande promemorian upptar ett tredje uttryck, nämligen "få kännedom om".

Den föreslagna ändringen hör därför *avvisas* på motsvarande sätt som skedde då riksdagen prövade förslag till ändrad lydelse av 6 § i 1980 års lag om tillsyn över hälso- och sjukvårdspersonalen m. fl. Uttrycket "fått veta" ändrades då – på förslag av Gunnar Biörck i Värmdö – till "erfarit" under åberopande av i allt fall risken för missförstånd (KU 1980/81:10).

På nu upptagna skäl och då annan grund för ordbytet icke torde finnas än pågående språklig nivellering¹ bör den nuvarande bestämningen bestå.

¹ Att denna klämfingrighet med vårt språk kan ha sina risker framgår av lagstiftningsärendet rörande äktenskapsbalken där riksdagen efter föranledande av motion från mig ansåg sig nödsakad att rätta uppenbara språkfel i propositionen (LU 1986/87:18 s. 10 och 65).

Hemställan

Mot. 1987/88

Jag hemställer

Ju17

att riksdagen i den föreslagna lydelsen av 36 kap. 5 § andra och femte styckena rättegångsbalken ersätter begreppet "fått veta" med "erfarit".

Stockholm den 24 februari 1988

Allan Ekström (m)